

Borze v preteklem tednu

7. marec – 11. marec 2022, leto XIV, št. 11

NLB Skladi, d.o.o.

Rok Keber, CFA

Direktor sektorja za nadzor nad tveganji

Evropa v ospredju

V preteklem tednu je na negativno gibanje večine ključnih delniških trgov ponovno odločilno vplivala rusko-ukrajinska kriza. Poleg omenjene krize so za dodatno slabo voljo na investicijskem parketu poskrbeli tudi Evropska centralna banka (ECB) ter podatka o ameriški inflaciji in razpoloženju potrošnikov. Zeleni otok med ključnimi delniškimi trgi je bila v preteklem tednu Evropa, kjer so tečaji po treh zaporednih tednih padcev opazno porasli.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (4. 3. 2022 - 11. 3. 2022)	Donosnost letos* (31. 12. 2021 - 11. 3. 2022)
Svet - MSCI World	-1,80%	-8,04%
ZDA - S&P 500	-2,76%	-7,72%
Evropa - DJ STOXX 600	+2,41%	-11,26%
Japonska – Topix	-4,40%	-7,94%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-4,99%	-7,85%

* vključujoč bruto dividende, preračunano v EUR

Vir: Bloomberg

Naslovnice medijev je tudi v preteklem tednu pričakovano zasedla rusko-ukrajinska kriza. Negotovost omenjene krize je poskrbela, da so bile donosnosti večine ključnih trgov v preteklem tednu opazno negativne. Vlagatelje namreč – poleg bojazni o širitvi ali eskalaciji samih spopadov – skrbi, da utegne kriza poglobiti težave že tako krhkega globalnega gospodarstva, ki si še ni v celoti opomoglo po pandemiji koronavirusa, dodatno pa se sooča še z inflacijskimi pritiski, ki bi lahko omejili nabor instrumentov, ki jih imajo na voljo centralne banke. Zastoj gospodarske aktivnosti ob sočasni prisotnosti višje inflacije, t.i. stagflacija, pa so okoliščine, ki so zelo slaba popotnica za prihodnje poslovanje podjetij, njihove dobičke in posledično tudi za gibanje tečajev delnic.

Za dodatno slabo voljo je v preteklem tednu poskrbel tudi podatek o ameriški inflaciji. Rast cen je bila namreč v februarju na letni ravni 7,9 %. Omenjena rast cen je bila tako na letni ravni še nekoliko višja od januarske (7,5 %), pri čemer gre za najvišjo stopnjo inflacije v ZDA po januarju 1982. K tako občutni inflaciji so v največji meri prispevale cene energentov, hrane, rabljenih in novih vozil ter izdatki za bivanje. Stopnja rasti cen, ki izključuje cene energentov in hrane, je v februarju na letni ravni znašala 6,4 %, kar je prav tako najvišja rast v zadnjih 40 letih, nakazuje pa, da se je rast cen prelila v številne proizvodne in storitvene dejavnosti, kar so vlagatelji ocenili kot negativno. Pretirano pozitivno pa ni razpoložen niti ameriški potrošnik. Indeks potrošniškega razpoloženja v ZDA, ki ga meri univerza v Michiganu, je namreč v marcu upadel na 59,7 (februar: 62,8), kar je bilo slabše od pričakovanj analitikov (61,4). Tako nizko razpoloženje potrošnikov v ZDA je bilo nazadnje prisotno davnega novembra 2011.

Na denarnem področju je v drugi polovici preteklega tedna za rahlo negativno presenečenje poskrbela tudi ECB. Le-ta na rednem zasedanju sicer ni spremenila osrednjih obrestnih mer, je pa sprejela nekaj odločitev o spremembi dinamike in obsega trenutnih monetarnih ukrepov, kar je tržne udeležence negativno presenetilo, saj so pričakovali, da ECB v trenutnih kriznih okoliščinah ne bo spreminjala obstoječih ukrepov. ECB bo tako postopno zmanjšala obseg mesečnih odkupov evrskih obveznic v sklopu programa APP (Asset purchase programme), dodatno pa je napovedala tudi njegov zaključek v tretjem četrtletju leta, če se srednjeročna inflacijska pričakovanja ne bodo umirila. ECB se je – podobno kot tudi nekatere druge centralne banke – znašla med tnalom in nakovalom. Rusko-ukrajinska kriza bo namreč pripeljala do upočasnitve evropske gospodarske aktivnosti, zmanjševanje denarne ekspanzije v takih okoliščinah pa deluje kot dodatna zavora. A po drugi strani je osnovni mandat centralne banke stabilnost cen, trenutne inflacijske stopnje v območju evra (februarja na letni ravni 5,8 %) pa predstavljajo skoraj trikratnik ciljne stopnje inflacije (2 %). S tem se ECB srečuje z izbiro med dvema relativno slabima alternativama. Rahlemu razočaranju, za katerega je poskrbela ECB, je v petek sledil precejšen preobrat. Ruski predsednik je namreč pojasnil, da opaža pozitivne premike v pogajanjih z Ukrajino, kar so vlagatelji, še posebej na evropskih kapitalskih trgih s pozitivno tedensko donosnostjo, pozdravili in s tem pokazali, da trgi cenijo mir, stabilnost in predvidljivost okolja.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerikoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez